

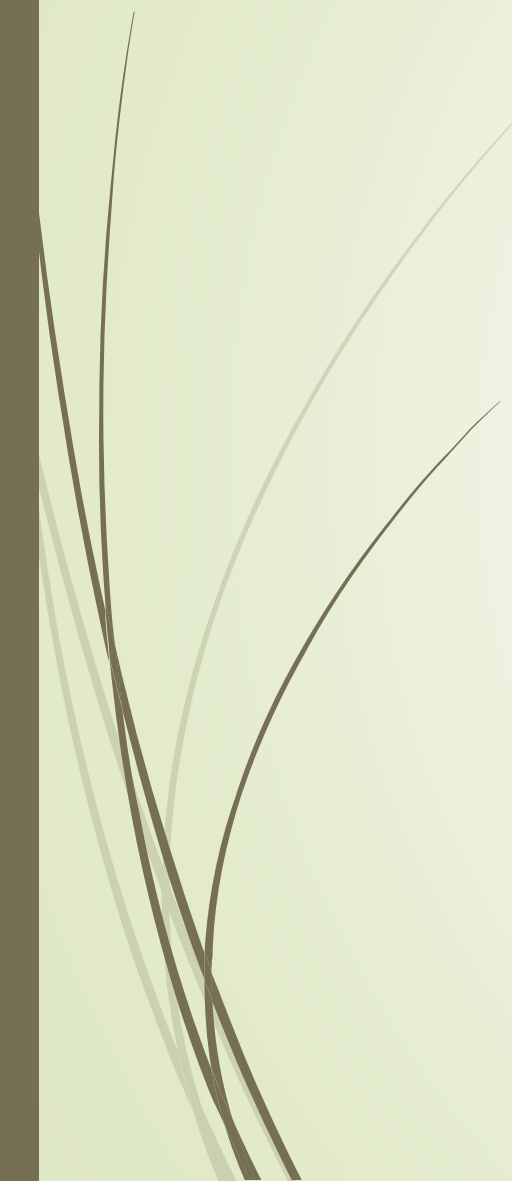

ISTORIJSKI OTPAD KAO ZAGADJENJE U R. SRBIJI

Dr. Hristina Stevanović Čarapina dipl.ing.
EnviCon

Sadržaj

- Pojam
 - Foto prezentacija slučajevea
 - Izveštaj Revizorske komisije
-

Opšti pojmovi

- ▶ **Istorijsko zagađenje je** zagađenje životne sredine usled dejstva prirodnih procesa i/ili ljudskih aktivnosti koje je nastalo u dužem vremenskom periodu i koje se nije na bilo kakav način saniralo.
- ▶ Postrojenja kod kojih se **najčešće javlja istorijsko zagađenje** u Republici Srbiji :
 - ▶ Instalacije koje emituju zagađujuće materije u vazduh, zemljište i vodu;
 - ▶ Proizvodnja, upotreba, skladištenje, obrada, manipulacija opasnim materijama i preparatima;
 - ▶ Zagađenje nastalo usled udesa i akcidenata
 - ▶ Napuštenih industrijskih objekata , narošito onim koji rezultiraju neuspehim procesima privatizacije
- ▶ Prema podacima koji su dostavljeni u **Nacionalni registar izvora zagađivanja, u 2021.** godini u Srbiji je ukupno proizvedeno oko 11,7 miliona tona otpada, od čega je oko **60 hiljada tona opasan otpad.**

ИЗВЕШТАЈ О ИСПИТИВАЊУ ИСТОРИЈСКОГ ОТПАДА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019

(врсте и количине историјског отпада у индустријским постројењима у стечају и реструктурирању у Републици Србији са предлогом трајног збрињавања)

institut Mol, Mašinski fakultet

- Industrija u stečaju
- Aerodrom Beograd
- Velefarm
- Zorka metalurgija
- 21 oktobar Krusevac

PCB

KONTAMINIRANE LOKACIJE

- Fabrika hloralkalne elektrolize počela je sa radom 20.04.1988.
- Otpadni materijal
- The number of containers is 138000, containing 480 kg mercury.
- 2500 kg/year.
- Total amount of mercury is 120000 kg.
- 5284 t (storage capacity) of waste is stored in the company.
- **Basic Industries of Serbia** plants for the production of chlorine and caustic soda.

Petrohemija Pančevo

Zemljište i
podzemne
vode

Konstrukcija

Problem otpada iz preduzeća u stečajju

Viskoza Loznica-ugljen disulfid

Pesticidi : zastareli, zabranjeni

Izveštaj Državne revizorske Institucije :

„IZVEŠTAJ O REVIZIJI SVRSISHODNOSTI POSLOVANJA UPRAVLJANJE OPASNIM OTPADOM“ (maj–novembar 2022)

- U Republici Srbiji **nije** uspostavljen redovan sistem sakupljanja opasnog otpada.
- Raspoloživi kapaciteti za fizičko-hemijski tretman i odlaganje opasnog otpada su **ograničeni**, a kapaciteti za skladištenje opasnog otpada nisu dovoljni.
- **Sistem sakupljanja** opasnog otpada prvenstveno se zasniva na ekonomskoj vrednosti otpada.
- Ne postoji posebno zakonodavstvo o odvojenom sakupljanju i upravljanju **opasnim otpadom iz domaćinstava** u Republici Srbiji.
- **Postoji ograničen** kapacitet za fizičko-hemijski tretman opasnog otpada i samo ograničeni kapaciteti za odlaganje opasnog otpada.

Izveštaj Državne revizorske Institucije :

IZVEŠTAJ O REVIZIJI SVRSISHODNOSTI POSLOVANJA UPRAVLJANJE OPASNIM OTPADOM (maj–novembar 2022)

- **Nema** dovoljno kapaciteta za skladištenje opasnog otpada.
- U takvim okolnostima, proizvođači opasnog otpada **privremeno skladište** opasni otpad na svojim lokacijama u privremenim skladištima.
- Na teritoriji Republike Srbije još uvek **ne postoji nacionalno postrojenje** za tretman opasnog industrijskog otpada, kao ni centralna regionalna skladišta opasnog otpada, iako je plansko rešenje dato u Prostornom planu Republike Srbije iz 2010. godine.:

Izveštaj Državne revizorske Institucije :

IZVEŠTAJ O REVIZIJI SVRSISHODNOSTI POSLOVANJA UPRAVLJANJE OPASNIM OTPADOM (maj–novembar 2022)

- Postoje **razlike između podataka o količini** proizvedenog opasnog otpada Agencije za zaštitu životne sredine i Republičkog zavoda za statistiku.
 - Postoji razlika između stanja zaliha opasnog otpada na privremenom skladištu u izveštajnoj godini
 - Zbog nedostataka u propisanim obrascima izveštavanja, podaci o postupcima i metodama odlaganja i ponovnog iskorišćenja opasnog otpada nisu u potpunosti pouzdani.
- **Nedostatak koordinacije SEPA i Republičkog zavoda za statistiku, kao i nepostojanje kontrole nadležnih organa**, ima za posledicu nedovoljnu pouzdanost podataka koji su neophodni za adekvatno planiranje i uspostavljanje sistema upravljanja opasnim otpadom, uključujući i planiranje neophodnih postrojenja za tretman opasnog otpada.

Moguće i jedino !! Rešenje !!

IZVOZ

Nedostatak saradnje sa javnošću i odsustvo dobre volje i znanja

- **BANANA** - Build Absolutely Nothing Anywhere Near Anyone
- **NIMBY** -Not in My Back Yard
- **NEMET** - not in my election time

Državna revizorska institucija - preporuke:

- **Ministarstvu zaštite životne sredine da uspostavi mehanizme za primenu zakonskih i podzakonskih akata u vezi sa upravljanjem opasnim otpadom.**
- **Ministarstvu zdravlja i Pokrajinskom sekretarijatu za urbanizam i zaštitu životne sredine da preduzmu mere u cilju unapređenja obuhvata nadzora zdravstvenih ustanova u pogledu upravljanja medicinskim otpadom.**
- **Ministarstvu rudarstva i energetike i Pokrajinskom sekretarijatu za energetiku, građevinarstvo i saobraćaj da preduzmu mere kako bi svi nosioci eksploatacije doneli planove upravljanja rudarskim otpadom.**
- **Agenciji za zaštitu životne sredine da uskladi obrasce za izveštavanje o otpadu u skladu sa zakonskim propisima i uspostavi kontrolu dostave podataka o proizvedenom i tretiranom opasnom otpadu za Nacionalni registar izvora zagađivanja.**

HVALA NA PAŽNJI !